

The Standard

Numero 4

Valokeilassa Aino Aallon
Riihitie ruukku ja
muita uutuuksia Artekilta

artek

Aallot keskittivät huomionsa ja aikansa pieniin yksityiskohtiin siinä missä suuriinkin eleisiin. Riihitie ruukku on tästä hyvä esimerkki.

Koti on paras kasvun paikka

Aino Aallon Riihitie ruukku on otettu sarjatuotantoon 80 vuotta sen suunnittelemisen jälkeen.

Aino ja Alvar Aalto tavoittelivat tarkoituksenmukaisuuden ja muodon saumatonta harmoniaa suunnittelutyössään. Tämä toteutui täydellisimmin heidän Riihitien kodissaan. Studio-asuintalo valmistui vuonna 1936 Munkkiniemeen Helsinkiin. Tänäpäin sinne pääsee helposti raitiovaunulla kaupungin keskustasta, mutta kun Aallot ostivat Riihitien tontin, se oli vielä keskellä maaseutua.

Talon etupuoli avautuu etelään, pois päin kadusta. Huoneet kiertävät levollista terrassia, jolta löytyvät yhä samat kaksi tilavaa valkoista ruukkua, jotka Aino suunnitteli paikkaa varten. Istutusruukut esiteltiin Pariisin maailmannäyttelyssä vuonna 1937, mutta ne eivät koskaan edenneet sarjatuotantoon. Nyt Artek on päättänyt, että niiden aika on tullut.

Käsin valmistetut keramiikkaruukut tuotiin myymälöihin vuoden 2017 alussa, ja niitä on kolmessa alkuperäisiä pienemmässä koossa sisäkäyttöä varten. Värejä on kaksi – kirkas valkoinen ja syvä tummansininen. Värit ovat peräisin keramiikkalaatoista, joita löytyy monista Alvar Aallon suunnittelemissa rakennuksissa kuten Aaltojen Muuratsalon koetalosta.

Aallot pitivät luonnon lähellä missä he ikinä työskentelivät tai asuivatkaan. Riihitie- ruukuissa perinne jatkuu.

Aino Aalto

On aika juhlistaa yhtä 1900-luvun kiehtovimmista suunnittelijoista!

Aino ja Alvar Aalto olivat tasaveroinen pari sekä arkkitehtitoimistossaan että Artekissa. Näin siitä huolimatta että historian kirjoittajat ovat – yllätyksestä – jättäneet Ainin Alvarin varjoon. Aallot työskentelivät yhdessä aina Ainin saapumisesta toimistoon vuonna 1924 aina hänen varhaiseen poismenoonsa asti vuonna 1949.

Aino Aalto, tyttönimeltään Mandelin, syntyi vuonna 1884 Helsingissä. Hän oli alansa pioneereja, jonka intohimona oli luoda käytännöllistä ja samalla kaunista designia, joka parantaisi arkea. Hänestä 1930-luvulla otetussa kuvassa näkyy täydellisen moderni nainen.

Aino valmistui arkkitehdiksi Suomen Teknisestä Korkeakoulusta vuonna 1920. Hän aloitti työuransa Oiva Kallion toimistossa, joka oli tuolloin tunnettu arkkitehtipiireissä Helsingissä. Neljä vuotta myöhemmin hän työskenteli Alvar Aallon kanssa, josta tuli hänen puolisonsa.

Vuonna 1935 Aino oli perustamassa Artekia yhdessä miehensä, Maire Gullichsenin ja Nils-Gustav Hahlin kanssa. Roolista yhtiön luovana johtajana tuli hänen työnsä kiintopiste. Ainin johdolla kaikki Artekin designit olivat materiaaleiltaan, valmistustavoiltaan ja estetiikaltaan huippuunsa hiottuja.

Aino suunnitteli myös monia sisustuksia. Niihin lukeutui Paimion parantola (1928–33), Artekin myymälät ja The Baker House, MIT:n opiskelijoiden asuntola Yhdysvalloissa. Sisustukset synnyttivät useita kalusteita – esimerkiksi sivupöytä 606, joka oli alun perin Paimioon suunniteltu jalkarahi – ja hienostuneita tekstiilejä. Ainin lasisarjat erottuvat edukseen vielä tänäänkin, vaikka osa niistä on suunniteltu 70 vuotta sitten. Suunnittelija, jonka työtä ohjasi poikkeuksellisen kirkas näkemys. Me kiitämme sinua, Aino Aalto!

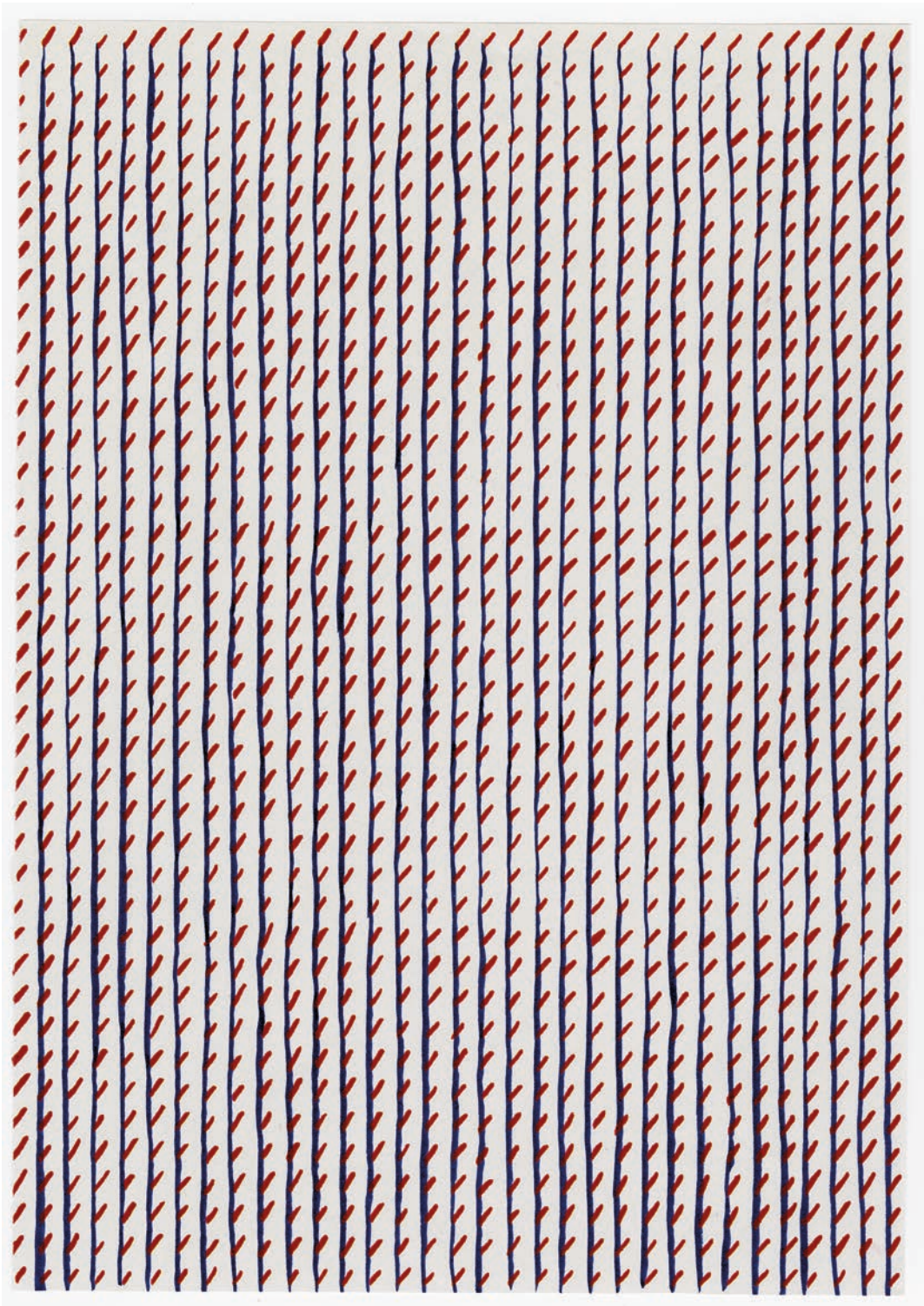
Aino Aallolla oli kiistaton vaikutus siihen miten moderni sisustustyyli valtasi Suomea ja muitakin maita. Funktionaalisuus, yksinkertaisuus ja selkeys olivat hänen jokaisen projektinsa ytimessä.

Sivupöytä 606, jonka Aino Aalto suunnitteli Paimion parantolaan (1928-33) kenkien riisumista helpottavaksi jakkaraksi, on löytänyt monia muita käyttötarkoituksia kodeissa.

Monet merkittävimmistä Artekin tuotteista suunniteltiin Turun lähistöllä sijaitsevaan Paimion parantolaan (1928-33). Aino ja Alvar Aalto halusivat kalusteiden ja sisustusten olevan kauniita ja näin lisäävän potilaiden hyvinvointia.

Ronan ja Erwan Bouroullecin käsinpiirretty Rivi on täynnä hienovaraisia yksityiskohtia.

Ronan ja Erwan Bouroullecien Rivi

Vapaalla kädellä piirretty viiva

Artekin yhteistyö lahjakkaiden Bouroullec-veljesten kanssa alkoi 2013. Kahden vuoden kehitystyön jälkeen päivänvalon näki graafisesti vaikuttava Kaari-sarja tuoleineen ja hyllyineen. Nyt he ovat suunnitelleet Artekillle ensimmäisen tekstiilinsä.

Pariisista käsin toimiva pari on aina löytänyt voimaa toisistaan. Ronan opiskeli teollista muotoilua ja Erwan taidetta. Veljekset aloittivat yhteistyön vuonna 1999, ja siitä lähtien heidän erilaiset lähestymistapansa ovat näkyneet heidän töissään. Heidän designinsa on samaan aikaan viimeisteltyä ja lämminhenkistä.

Uusi Rivi-kuosi – merkityksen voi tulkita viivaksi tai vaikka paikaksi shakissa – rakentuu rinnakkaisista viivoista, joista lähtee pieniä viistottaisia vetoja. Veljekset piirsivät kuvion käsin, joten siinä näkyy luonnollisia virheitä ja epäsäännöllisyyksiä – aivan kuten puussa, joka on Artekin kalusteiden tärkein materiaali.

Tekstiileillä on tärkeä paikkansa Artekipissa. Ne on mainittu keskeisenä tuoteryhmänä jo yhtiön manifestissa vuodelta 1935. Aino ja Alvar Aalto pitivät kankaita olennaisena osana sisustusta. Ainoa toimissa luovana johtajana moni edelleen suosiossa oleva tekstiili, kuten Zebra, tuotiin markkinoille.

Bouroullecien eleetön ja elegantti Rivi valmistetaan puuvillasta, ja siitä on eri väriyhdistelmiä: sininen valkoisella, valkoinen sinisellä, valkoinen sinapinsävyisellä ja valkoinen vaaleanharmaalla pohjalla. Kangasta voi ostaa metreittäin tai valmiina kolmen metrin pituisina paloina. Kuosista on tehty myös erilaisia pienesineitä ja asusteita kuten kasseja, pussukoita, tyynyliinoja ja tarjottimia. Oli se sitten pöydällä liinana tai ikkunaverhona, sängynpeitteenä tai kassina, Rivi kantaa omalla hiljaisella tavallaan Artekin pitkää tekstiiliperintöä ja vie sitä 2000-luvulle.

Rivi-kuosi on tarjolla neljässä värissä ja kolmessa eri materiaalissa. Sen käsinpiirretty kuvio on tunnusomainen Bouroullecien omaleimaiselle tavalle lähestyä designia.

Rivi jatkaa Artekin pitkää käsintehtyjen kuosien perinnettä ja seuraa muun muassa Aino ja Alvar Aallon sekä Kaj Franckin jälkiä. Samalla se on tunnistettavasti ja lämminhenkisesti ainoa laatuaan.

Monista Alvar Aallon pöydistä ja jakkaroista on tehty Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi kivenvalkoisiksi maalatut versiot uudenvärisillä linoleumipinnoilla.

Onnea satavuotiaalle!

Suomi juhlii satavuotista itsenäisyyttään, ja Artek tuo sen kunniaksi sarjan uniikkituotteita.

2017 on suuri vuosi Suomelle: maa on tänä vuonna ollut sata vuotta itsenäinen demokratia. Artek on vuosien varrella vaikuttanut sekä eettisesti että esteettisesti suomalaisiin koteihin kuin myös Suomen maineeseen maailmalla.

Yritys haluaa juhlistaa maan syntymäpäivää omalla tunnistettavalla tavallaan. Artek on aina kunnioittanut menneisyyttä ja katsonut tulevaisuuteen. Juhlavuonna se puhalttaa henkeä vanhoihin klassikoihin ja esittelee niiden rinnalla uusia kiehtovia töitä maineikkailta Bouroullec-veljeksiltä ja nuorelta norjalaissuunnittelijalta Daniel Rybakkenilta.

Juhlavuoden ajan Artek valmistaa sarjan Suomi 100 -erikoistuotteita. Niihin lukeutuu valikoima Alva Aallon L-jalkaan perustuvia kalusteita, jotka saavat pintaansa neljä uutta linoleumiväriä ja kivenvalkean maalin. Pehmeät sävyt – tuhka, kivenharmaa,

oliivi ja sininen – on valittu henkimään viileän levollisista pohjoisia maisemista.

L-jalkaiset pöytien ja jakkaroiden perustana on sama 90 asteen kulmaan taivutettu koivuinen jalka. Aalto patentoi tekniikan vuonna 1933, mikä johti kalusteisiin, jotka ovat sekä käytössä vankkoja että esteettisesti pelkistettyjä. Vuosien myötä kalusteiden korkeutta on muokattu sopimaan aiempaa pidemmille nykyihmisille. Muutokset mittasuhteissa ja väreissä eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet olennaisimpaan: Aallon designin arvot säilyvät – yhtä täydellisinä kuin aina.

Klassiset Aalto-tuolit ja -jakkarat näyttävät raikkailta kivenvalkoisessa värissä ja neljällä uudella linoleumisävyllä päällystettyinä.

Domus-tuolin paluu

Domus-tuoli – Suomi100 –juhlavuoden versio juhlistaa Suomen satavuotista itsenäisyyttä. Tuoli on uskollinen alkuperäiselle muotokielelle, mutta hienostuneet materiaalit ja yksityiskohdat tekevät siitä astetta ylevämmän ja ylellisemmän.

Alkuperäinen Domus-tuoli tehtiin puusta – ainoasta materiaalista, jota sotienjälkeisessä Suomessa oli saatavilla – lukemista varten ja laajaan käyttöön. Juuri tuolin monikäyttöisyys oli avainasia suunnittelijalle, sekä designerina että arkkitehtina tunnetuksi tulleelle Ilmari Tapiovaaralle, joka teki tuolin alun perin Helsingin Domus Academican opiskelija-asuntolaan. Lyhyiden käsinojien ansioista tuoli oli helppo työntää työ- tai ruokapöytään kiinni. Muotoilussa vaneri-istuimessa ja selkänojassa oli juuri riittävästi joustoa mukavaa istumista varten. Suomi 100 -tuolissa on kaikki samat hyvät ominaisuudet – ja vielä muutama lisää. Tuolin runko on hunajapetsattua koivua, ja istuin

on verhoiltu poronnahalla, joka on parkittu pienessä värjäämössä Länsi-Suomessa. Aniliininahassa, joka tehdään käsittelemällä nahkaa läpikuultavilla värjäysaineilla ilman viimeistelykerrosta, näkyvät kaikki eläimen elämän jäljet – naarmut, hyönteisenpuremat ja arvet. Se patinoituu kauniisti ajan kuluessa. Messinkiset uraruuvit muistuttavat tuolin alkuperäisiä.

Domus Suomi 100 saattaisi nyt olla opiskelija-asuntolaan liiankin ylellinen. Sen voikin nähdä klassikotuolin aikuistuneena versiona. Kypsässä 70 vuoden iässä Domus on yhtä loisteliaan monikäyttöinen kuin se oli nuoruudenvuosinaan.

Domus Suomi 100 -tuolin pehmeässä poronnahassa näkyvät eläimen elämän kaikki jäljet. Vuosien varrella se patinoituu kauniisti.

1. Aaltojen koti

Aallot ostivat vuonna 1934 tontin Munkkiniemestä Helsingistä, jonne he rakensivat kodin ja toimiston. Rakennus valmistui vuonna 1936, ja se oli Aaltojen perheen käytössä 1990-luvulle asti. Nykyisin se toimii museona, jossa kävijät voivat omakohtaisesti kokea Aaltojen designfilosofian (kierrokset järjestetään ennakkoon sopimalla). Lämminhenkisessä sisustuksessa on käytetty rennolla kädellä puuta, liuskekiveä ja tiiltä. Julkisivu on funktionalismin tyyliä puhdas edustaja. Munkkiniemeen pääsee kaupungin keskustasta raitiovaunulla 4. Matkan varrelle sijoittuu useita Aallon rakennuksia.

2. Pariisin maailmannäyttely vuonna 1937

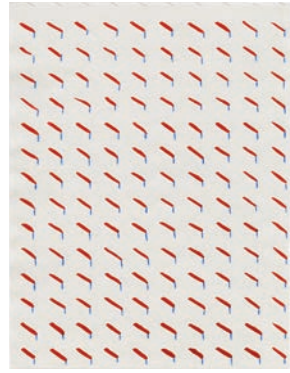
Vuoden 1937 Pariisin maailmannäyttelyn teemana oli taide ja teknologia modernissa elämässä. Alvar ja Aino Aallon suunnittelema Suomen paviljonki sopi otsikkoon paremmin kuin hyvin. Paviljonki oli pariskunnan ensimmäinen rakennus maailmalla, ja se toteutettiin puusta – kaikkein perinteisimmästä suomalaisesta materiaalista. Yläosan dynaaminen

muoto saatiin teräsrakenteilla. Rauhalliselle sisäpihalle istutettiin kukkia Aion ohjeiden mukaisesti. Maailmannäyttelyn paviljonki merkitsi Aalloille kansainvälistä läpimurtoa.

3. Paimion parantola ja sivupöytä 606

Paimion parantola Lounais-Suomessa valmistui vuonna 1933. Se vakiinnutti Alvar Aallon maineen paitsi modernistina myös humanistisena suunnittelijana. Aino ja Alvar suunnittelivat sisustuksen ja kalusteet mahdollisimman keveiksi ja käytännöllisiksi. Tavoitteena oli parantaa tuberkuloosipotilaiden vointia laadukkaiden ja mukavien tilojen avulla. Sivupöytä 606 oli yksi projektin synnyttämistä tuotteista. Se suunniteltiin alun perin jalkaraksi kenkien vaihtamista varten, mutta on sittemmin löytänyt uuden elämän pinottavana sivupöytänä.

4. Käden jälki

Erwan ja Ronan Bouroullec, ranskalainen designduo Bretagnesta, ovat aina pitäneet piirtämistä työskentelynsä perustana. Kun Artek pyysi heitä suunnittelemaan uuden kuusin, he tarttuivat kynään. Rivi rakentuu rinnakkaisista viivoista, joista lähtee pieniä viistottaisia vetoja. Käsinpiirretyn viivan epätäydellisyys tuo kuusiin oman viehättyksen. Vuonna 2013 veljekset julkaisivat kirjan Drawing, jossa on 850 piirustusta vuosien 2005 ja 2012 väliltä. Kirjan graafisesta ilmeestä vastasi sveitsiläinen suunnittelija Cornel Windlin.

5. Pöytä- ja lautasliinat

Bouroullecien Rivi-kuusia on neljässä värissä. Sitä voi ostaa metreittäin sekä valmiina 3x1.5 metrin paloina. Kankaasta on kolme materiaalivaihtoehtoa:

puuvilla, kanvaspuuvilla ja akryylipintainen puuvilla. Keveästä puuvillasta saa mainiot lautasliinat, ja akryylipintaisesta näyttävän pöytäliinan. Näin voi tuoda Aino Aallon tapan värejä ja lämpöä kotiin. Kädentaitojaan epäilevä voi ostaa kankaat valmiina – samoin kuin tyynyliinoja, pussukoita ja kangaskasseja.

6. Suomi

Suomessa asuu 5,4 miljoonaa ihmistä. Maata on 338 440 neliökilometriä, mikä tekee Suomesta pinta-alaltaan viidenneksi suurimman läntisessä Euroopassa. Suomella on monia erityispiirteitä kuten 187 888 järveä, huomioarvoisen korkea kahvinkulutus (12 kiloa henkeä kohti vuodessa) ja vahva heavy metal -musiikin suosio.

7. Kalustelinoleumi

Linoleumin keksi vuonna 1855 englantilainen Frederick Walton. Yli 160 vuotta myöhemmin se on ekologisena materiaalina

mitä ajankohtaisin. Linoleumi tehdään luonnonmateriaaleista., vähäpäästöisesti. Se on lisäksi kierrätettävä. Mattapintaisena linoleumi on miellyttävä kosketukselle ja luonnostaan antistaattinen eivätkä siinä näy sormenjäljet. Linoleumi valmistetaan kolmesta kerroksesta. Alustana käytetään juuttikangasta. Seos syntyy keittämällä pellavaöljyä ja hartsia, johon lisätään puu- tai korkkijauhetta, kalkkikiveä ja väriaineita. Seos kiinnitetään korkeapaineteloilla kankaaseen, ja kun se on kuivunut, lisätään akryylipinnoite.

8. Ilmari Tapiovaara

Ilmari Tapiovaara (1914–1999) jätti jälkeensä poikkeuksellisen perinnön suomalaisen designin merkkiteoksia. Valmistuttuaan sisustusarkkitehdiksi Taideteollisesta korkeakoulusta vuonna 1937, hän työskenteli Le Corbusierin toimistossa Pariisissa, ja sen jälkeen Asko Oy:llä, joka oli maan merkittävimpiä kalustevalmistajia. Tapiovaaran halutuimpiin kalusteisiin kuuluvat pinnaselkäinen Mademoiselle-tuoli 1950-luvulta ja ääripelkistetty Kiki-sarja 1960-luvulta. Molemmat ovat olleet Artekin tuotannossa vuodesta 2010.

Pääkonttori
Artek oy ab
Lönrotinkatu 7
00120 Helsinki
info@artek.fi

Myymäla
Artek Helsinki
Keskuskatu 1B
00100 Helsinki
artekhelsinki@artek.fi

Artek Facebookissa@artekglobal
Artek Instagramissa@artekglobal

Artek Helsinki
Facebookissa@artekhelsinki
Instagramissa@artekhelsinki

Artek Twitterissä@artek_global

Esitteen tuotteet saatavana Artekin myymälästä ja valikoiduilta jälleenmyyjiltä:
Artek.fi/Yhteystiedot/Artek jälleenmyyjät ja näyttelyt

Graafinen suunnittelu:
Something Fantastic
Tekstit:
Caroline Roux
Käännös:
Jenna Krumminga

Kuvat

p. 2, 10-12, 14-15, 17:
kuva Zara Pfeifer, stailaus
Connie Hüsser
p. 5: Alvar Aalto Museo
p. 6-7: Artek
p. 8: Studio Bouroullec

Valokuvaviitteet

1. Maija Holma/Alvar Aalto
Museum
2-3. Artek
4. Studio Bouroullec
5-6. Zara Pfeifer
7. Schaeppman & Habets
8. Artek

Lisätietoa yrityksestä ja tuotteista
artek.fi

7/2017

Nuoret idealistit Alvar ja Aino Aalto, Maire Gullichsen ja Nils-Gustav Hahl perustivat Artekin Helsingissä vuonna 1935 "harjoittaakseen huonekalujen kauppaa sekä edistääkseen näyttelyiden avulla ja muulla tavoin nykyaikaista asuntokulttuuria". Nykyisin Artekin valikoima koostuu huonekaluista, valaisimista ja sisustustuotteista, joita ovat suunnitelleet suomalaiset mestarit ja johtavat kansainväliset muotoilijat. Valikoimaa yhdistää selkeys, toimivuus ja yksinkertainen kauneus. Tänäpä Artek tunnetaan yhtenä nykyaikaisen muotoilun innovatiivisimmista toimijoista, joka luo tulevaisuuden polkuja muotoilun, arkkitehtuurin ja taiteen alueilla sekä niiden risteyksissä.

artek.fi